YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu toinen jaosto)

25 päivänä lokakuuta 2005 *

Asiassa T-379/03,

Peek & Cloppenburg KG, kotipaikka Düsseldorf (Saksa), edustajanaan aluksi asianajaja U. Hildebrandt, sittemmin asianajajat P. Lange, P. Wilbert ja A. Auler, sittemmin asianajajat Lange, Wilbert, Auler ja J. Steinberg,

kantajana,

vastaan

sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (SMHV), asiamiehinään aluksi D. Schennen ja G. Schneider, sittemmin A. von Mühlendahl, D. Schennen ja G. Schneider,

vastaajana,

jossa on kyse kanteesta, joka on nostettu SMHV:n neljännen valituslautakunnan 27.8.2003 tekemästä päätöksestä (asia R 105/2002-4), joka koskee hakemusta sanamerkin Cloppenburg rekisteröimiseksi yhteisön tavaramerkiksi,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEENTUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Pirrung sekä tuomarit A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová ja S. Papasavvas,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.4.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

1 Kantaja teki 24.10.2000 sisämarkkinoiden harmonisointivirastolle (tavaramerkit ja mallit) (SMHV) yhteisön tavaramerkkiä koskevan hakemuksen yhteisön tavaramerkistä 20 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 (EYVL 1994, L 11, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna, nojalla.

2 Tavaramerkki, jonka rekisteröintiä haettiin, on sanamerkki Cloppenburg.

3 Rekisteröintiä haettiin vähittäiskaupan palveluita varten, jotka kuuluvat tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskevaan 15.6.1957 tehtyyn Nizzan sopimukseen, sellaisena kuin se on tarkistettuna ja muutettuna, pohjautuvan luokituksen luokkaan 35.

4 SMHV:n tutkija hylkäsi rekisteröintihakemuksen 20.12.2001 tekemällään päätöksellä asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla.

5 Kantaja valitti tutkijan päätöksestä 25.1.2002 asetuksen N:o 40/94 57–59 artiklan mukaisesti.

6 SMHV:n neljäs valituslautakunta hylkäsi kantajan valituksen 27.8.2003 tekemällään päätöksellä (jäljempänä riidanalainen päätös). Se katsoi ennen kaikkea, että sanalla Cloppenburg tarkoitetaan Ala-Saksissa sijaitsevaa saksalaista kaupunkia ja että Landkreis Cloppenburgissa, eli hallintoalueella, joka oli saanut nimensä kyseisen kaupungin mukaan, oli vuonna 2002 yli 152 000 asukasta. Valituslautakunta totesi, että saksan kielessä pääte "burg" (linna) ymmärretään paikan ilmaisuna, että kooltaan Cloppenburgia vastaavat kaupungit ja alueet mainitaan säännöllisesti koko Saksan alueella lähetettävissä säätiedotteissa ja -ennusteissa ja että moottoriteiden kylteissä on vastaavanlaisia merkintöjä, jotka voidaan lukea tiellä liikuttaessa ja tai kuulla liikennetiedotteissa. Se lisäsi, että nimellä Cloppenburg tarkoitetaan palveluntarjoajan toimipaikkaa ja näin ollen paikkaa, jossa vähittäiskaupan palveluja suunnitellaan ja josta käsin niitä tarjotaan. Valituslautakunta päätteli tästä, että saksalainen loppukuluttaja ymmärtää sanan Cloppenburg maantieteellistä alkuperää koskevana merkintänä.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

7 Kantaja on nostanut käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 17.11.2003 jättämällään kannekirjelmällä.

8 Kantaja vaatii kanteessaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— velvoittaa SMHV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

9 SMHV jätti 20.2.2004 kirjelmän, joka oli otsikoitu vastineeksi. Tässä kirjelmässä SMHV esitti otsikon "vaatimukset" alla seuraavaa:

"[SMHV] pyrkii tukemaan kantajan vaatimusta riidanalaisen päätöksen kumoamisesta. Tällainen lähestymistapa merkitsisi kuitenkin — — kantajan vaatimuksen hyväksymistä, ja se vapauttaisi [ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen] siitä, että sen pitää ratkaista asia. Tässä tilanteessa vastaaja vaatii [ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta] ratkaisemaan kanteen ottamalla huomioon asianosaisten esittämät tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevat väitteet.

Vastaaja ei tällä hetkellä esitetä yksilöityä vaatimusta."

10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn.

11 Asianosaisia kuultuaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin siirsi asian laajennettuun toiseen jaostoon.

12 SMHV vahvisti istunnossa, että se ei vaadi riidanalaisen päätöksen kumoamista vaan jättää asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen harkintaan.

Oikeudellinen arviointi

Asianosaisten lausumat

13 Kantaja esittää kanteensa tueksi yhden kanneperusteen, joka perustuu asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan virheelliseen soveltamiseen.

14 Se esittää ensiksikin, että sana Cloppenburg on yleinen sukunimi Saksassa, sillä yli 16 000 tilaajaa on merkitty tällä nimellä puhelinluetteloon. Kantajan mukaan sukunimet ovat kuitenkin luonnostaan erottamiskykyisiä. Se huomauttaa tältä osin, että yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-191/01 P, SMHV vastaan Wrigley, 23.10.2003 antama tuomio (Kok. 2003, s. I-12447) ei ole merkityksellinen nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa. Kyseisen tuomion mukaan sanamerkkiin voidaan soveltaa rekisteröinnin hylkäysperustetta, jos ainakin yksi sen mahdollisista merkityksistä on sellainen, että se ilmaisee asianomaisten tavaroiden ominaisuuden. Jos pääasiallinen merkitys elinkeinotoiminnassa on muu kuin tieto maantieteellisestä paikasta, rekisteröintiin on kantajan mukaan oikeus.

15 Kantaja esittää toiseksi, että maantieteellisiin merkintöihin liittyy saksan kielessä yleensä sanoja tai päätteitä kuten *"aus* Cloppenburg" tai "Cloppenburg*er...*" (Cloppenburgista).

16 Kantaja katsoo kolmanneksi, että SMHV ei ole osoittanut, että kohdeyleisö yhdistäisi tällä hetkellä nimityksen Cloppenburg vähittäiskaupan palveluihin tai että tällainen yhteys olisi kohtuudella odotettavissa tulevaisuudessa.

17 Kantaja lisäsi istunnossa, että riidanalainen päätös ei ole oikein perusteltu siltä osin kuin valituslautakunta on ainoastaan hylännyt kantajan esittämät argumentit esittämättä niiden sijaan omia argumenttejaan.

18 SMHV katsoo, että kanne on perusteltu seuraavista syistä. Ensiksikin valituslautakunta ei ole osoittanut, että kohdeyleisö tuntisi Cloppenburgin kaupungin. Toiseksi, mikään ei osoita, että Cloppenburg — kaupunki tai Landkreis — olisi tunnettu joidenkin tavaroiden valmistuspaikkana. Kolmanneksi, valituslautakunta ei ole osoittanut, että Cloppenburg olisi alueen ulkopuolella tunnettu palvelujen tarjoamispaikkana. Kohteena oleva kuluttaja eli saksalainen keskivertokuluttaja ei näin ollen ymmärrä tavaramerkkiä Cloppenburg siten, että se muodostuu yksinomaan sellaisista merkeistä tai merkinnöistä, joita voidaan elinkeinotoiminnassa käyttää osoittamaan kyseessä olevien palvelujen tai vähittäiskaupan palveluihin liittyen myytävien tavaroiden maantieteellistä alkuperää.

19 Se lisää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-107/02, GE Betz vastaan SMHV — Atofina Chemicals (BIOMATE), 30.6.2004 antaman tuomion

(Kok. 2004, s. II-1845) mukaan SMHV ei ole velvollinen vaatimaan kanteen hylkäämistä, vaan se voi jättää asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen harkintaan ja esittää kaikki asianmukaiseksi katsomansa argumentit. Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-106/03 P, Vedial vastaan SMHV, 12.10.2004 antaman tuomion (Kok. 2004, s. I-9573) mukaan, jolla valituksen johdosta vahvistettiin asiassa T-110/01, Vedial vastaan SMHV — France Distribution (HUBERT), 12.12.2002 annettu tuomio (Kok. 2002, s. II-5275), SMHV ei kuitenkaan voi missään tapauksessa muuttaa riidan sisältöä. Nämä samat periaatteet soveltuvat SMHV:n mukaan oikeudenkäyntimenettelyihin, jotka koskevat rekisteröinnin ehdottomia hylkäysperusteita.

20 SMHV esittää lisäksi, että asetuksen N:o 40/94 60 artiklan mukaan valituslautakunnalle siirretyssä asiassa ei ole enää toimivaltaa tutkijalla, jota puolestaan sitoisivat SMHV:n pääjohtajan ohjeet. Kyseisen asetuksen 131 artiklan 2 kohdan mukaan, siinä muodossa kuin kyseinen kohta on sovellettavissa nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa, valituslautakunnat ovat riippumattomia, mikä estää SMHV:a peruuttamasta riidanalaista päätöstä tai korvaamasta sitä kantajan kannalta myönteisellä päätöksellä.

21 Kantaja yhtyi istunnossa SMHV:n näkemykseen SMHV:n vaatimusten tutkimisesta, mutta se esitti, että se olisi toivonut SMHV:n vaativan riidanalaisen päätöksen kumoamista.

SMHV:n vaatimusten ottaminen tutkittavaksi

22 Mitä tulee SMHV:n asemaan oikeudenkäynnissä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut sellaisen oikeudenkäynnin osalta, joka koski valituslautakunnan päätöstä sen tehtyä ratkaisun väitemenettelyn johdosta, että vaikka SMHV:lla ei olekaan vaadittavaa aktiivilegitimaatiota kanteen nostamiseksi valituslautakunnan ratkaisusta, sen ei sitä vastoin tarvitse puolustaa systemaattisesti kaikkia valituslautakunnan tekemiä kanteen kohteeksi joutuneita päätöksiä tai vaatia tällaisesta päätöksestä nostetun kanteen hylkäämistä (em. asia BIOMATE, tuomion 34 kohta). Mikään ei estä SMHV:a yhtymästä kantajan vaatimuksiin tai jättämästä

ratkaisun sisältöä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen harkintaan siinä yhteydessä ja samalla esittämästä kaikkia asianmukaisina pitämiänsä perusteluja antaakseen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle tietoja (em. asia BIOMATE, tuomion 36 kohta). Se ei sitä vastoin voi esittää vaatimuksia valituslautakunnan päätöksen kumoamiseksi tai muuttamiseksi sellaisen kohdan osalta, jota kanteessa ei ole esitetty, tai esittää kanneperusteita, joita ei ole esitetty kanteessa (ks. vastaavasti em. asia Vedial v. SMHV, tuomio 12.10.2004, 34 kohta).

23 Vaikka SMHV lisäksi määritellään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 133 artiklan 2 kohdassa vastaajaksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, tämä ei voi muuttaa asetuksen N:o 40/94 yleisestä järjestelmästä johtuvia seurauksia, kun on kyse valituslautakunnista. Tällä määräyksellä mahdollistetaan enintään oikeudenkäyntikuluista päättäminen sellaisessa tapauksessa, että riidanalainen päätös kumotaan tai sitä muutetaan, riippumatta siitä, millä kannalla SMHV on ollut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (em. asia BIOMATE, tuomion 35 kohta).

24 SMHV:n asema vastaajana on määritetty työjärjestyksen neljännessä osastossa yhdenmukaisesti ja erottamatta toisistaan niitä menettelyjä, joissa valituslautakunnassa on ollut muitakin osapuolia kuin se, joka on kantajana ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (jäljempänä inter partes -menettelyt), ja niitä menettelyjä, joissa vastakkain ovat olleet vain kantaja ja SMHV (jäljempänä ex parte -menettelyt). Lisäksi asetuksen N:o 40/94 63 artiklassa ei ole tehty mitään eroa sen mukaan, onko menettely, joka on johtanut riidanalaiseen päätökseen, ollut inter partes- vai ex parte -menettely. Tästä seuraa, että edellä mainittu oikeuskäytäntö, joka on syntynyt inter partes -menettelyjen osalta, voidaan ulottaa koskemaan ex parte -menettelyjä.

25 Vaikka SMHV on käsiteltävänä olevassa tapauksessa nimenomaisesti kieltäytynyt vaatimasta riidanalaisen päätöksen kumoamista ja vaikka asia on jätetty ensimmäi-

sen oikeusasteen tuomioistuimen harkintaan, on todettava, että SMHV on esittänyt yksinomaan argumentteja, jotka tukevat asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan virheelliseen soveltamiseen perustuvaa kantajan kanneperustetta. SMHV on näin ollen selvästi ilmaissut haluavansa tukea kantajan esittämiä vaatimuksia ja sen esittämää kanneperustetta.

26 SMHV:n vaatimukset on näin ollen syytä muotoilla uudelleen ja katsoa sen vaativan pääasiallisesti, että kantajan vaatimukset hyväksyttäisiin.

27 Edellä 22–24 kohdasta johtuu, että vaatimukset, joilla SMHV yhtyy kantajan esittämiin kumoamisvaatimuksiin, on tutkittava, koska ensiksi mainitut vaatimukset ja niiden tueksi esitetyt argumentit eivät eroa kantajan esittämistä vaatimuksista ja kanneperusteista.

28 Sen kysymyksen osalta, voiko asianosaisten vaatimusten ja argumenttien yhtenevyys vapauttaa SMHV:n tarkoittamalla tavalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen lausumasta käsiteltävänä olevassa tapauksessa kanteen perusteesta, on todettava, että vaikka pääasiaa koskevat asianosaisten argumentit ovat yhtenevät, kanne ei ole menettänyt kohdettaan. Asianosaisten yksimielisyydestä huolimatta riidanalaista päätöstä ei nimittäin ole muutettu eikä peruutettu, sillä SMHV:lla ei ole valtaa tehdä tätä eikä liioin valtaa antaa tällaisia ohjeita valituslautakunnille, joiden riippumattomuus on vahvistettu asetuksen N:o 40/94 131 artiklan 2 kohdassa — nykyinen 131 artiklan 4 kohta — sellaisena kuin ensiksi mainittua säännöstä sovellettiin 9.3.2004 saakka. Tästä seuraa, että kantajalla on edelleen intressi saada kyseinen päätös kumotuksi.

29 Edellä esitetystä seuraa, että asianosaisten vaatimusten ja argumenttien yhtenevyys ei vapauta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta tutkimasta riidanalaisen päätöksen laillisuutta kanteessa esitettyjen kanneperusteiden perusteella.

Pääasia

30 Asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan seuraavia tavaramerkkejä ei rekisteröidä: "tavaramerkit, jotka muodostuvat yksinomaan sellaisista merkeistä tai merkinnöistä, joita voidaan elinkeinotoiminnassa käyttää osoittamaan tavaroiden tai palvelujen lajia, laatua, määrää, käyttötarkoitusta, arvoa tai maantieteellistä alkuperää, tavaroiden valmistusajankohtaa tai palvelujen suoritusajankohtaa taikka muita tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksia".

31 Lisäksi kyseisen asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa säädetään, että "edellä 1 kohtaa sovelletaan, vaikka rekisteröinnin esteet olisivat olemassa ainoastaan osassa yhteisöä".

32 Asetuksen 7 artiklan 1 kohdan c alakohdalla pyritään siihen yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen, että merkkejä tai ilmauksia, joilla kuvaillaan sen tyyppisiä tavaroita tai palveluita, joita varten rekisteröintiä haetaan, on jokaisen saatava vapaasti käyttää. Tällä säännöksellä estetään siis se, että ainoastaan yksi yritys saisi rekisteröinnin perusteella käyttää tavaramerkkinään tällaisia merkkejä tai ilmauksia (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-108/97 ja C-109/97, Windsurfing Chiemsee, tuomio 4.5.1999, Kok. 1999, s. I-2779, 25 kohta).

33 Etenkin kun kyse on merkeistä tai ilmauksista, joita voidaan käyttää sen tyyppisten tavaroiden maantieteellisen alkuperän osoittamiseen, joita varten tavaramerkki halutaan rekisteröidä, eli erityisesti maantieteellisistä nimistä, yleisen edun mukaista on, että ne ovat vapaasti käytettävissä, koska näillä merkeillä tai ilmauksilla voidaan kuvailla kyseisen tyyppisten tavaroiden laatua ja muita ominaisuuksia ja koska tämän lisäksi näillä voidaan vaikuttaa eri tavoin kuluttajien valintoihin esimerkiksi niin, että kuluttajat yhdistävät tavarat tai palvelut miellyttäväksi kokemaansa maantieteelliseen paikkaan (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Windsurfing Chiemsee, tuomion 26 kohta).

34 Lisäksi on huomattava, että maantieteellisiä nimiä ei voida rekisteröidä tavaramerkeiksi yhtäältä silloin, kun ne ovat sellaisten täsmällisesti määriteltyjen maantieteellisten paikkojen nimiä, jotka ovat jo tunnettuja kyseisen tyyppisten tavaroiden tai palvelujen osalta ja jotka asianomainen kohderyhmä yhdistää näihin tavaroihin tai palveluihin, eikä toisaalta sellaisia maantieteellisiä nimiä, joita yritykset mahdollisesti käyttävät vastaisuudessa ja jotka on jätettävä tällaisten yritysten vapaaseen käyttöön, jotta nämä yritykset voisivat ilmaista kyseisten tavaroiden tai palvelujen maantieteellisen alkuperän (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Windsurfing Chiemsee, tuomion 29 ja 30 kohta).

35 Tältä osin on huomattava, että yhteisön lainsäätäjä on asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetystä poiketen varannut mahdollisuuden rekisteröidä merkkejä, joita voidaan käyttää osoittamaan tavaroiden maantieteellistä alkuperää, kyseisen asetuksen 64 artiklan 2 kohdan mukaisesti yhteismerkeiksi ja — tiettyjen tavaroiden osalta silloin, kun ne täyttävät vaaditut edellytykset — maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 (EYVL L 208, s. 1) säännösten nojalla suojatuiksi maantieteellisiksi merkinnöiksi tai alkuperänimityksiksi.

36 On kuitenkin syytä korostaa, että asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan vastaista ei periaatteessa ole sellaisten maantieteellisten nimien rekisteröiminen, jotka eivät ole asianomaisessa kohderyhmässä tunnettuja tai joiden ei ainakaan katsota viittaavan maantieteelliseen paikkaan, eikä myöskään sellaisten maantieteellisten nimien rekisteröiminen, jotka ovat sellaisten paikkojen nimiä, joiden ominaispiirteiden vuoksi on epätodennäköistä, että kyseisten tavaroiden tai palvelujen katsottaisiin asianomaisessa kohderyhmässä olevan peräisin tästä paikasta tai olevan siellä suunniteltuja (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Windsurfing Chiemsee, tuomion 33 kohta).

37 Kaikki edellä esitetty huomioon ottaen merkin kuvailevuutta voidaan arvioida ainoastaan yhtäältä suhteessa kyseisiin tavaroihin tai palveluihin ja toisaalta sen suhteen, miten kohdeyleisö ymmärtää merkin (asia T-295/01, Nordmilch v. SMHV (OLDENBURGER), tuomio 15.10.2003, Kok. 2003, s. II-4365, 27–34 kohta).

38 Tässä arvioinnissa SMHV:n on osoitettava, että maantieteellinen nimi tunnetaan asianomaisessa kohderyhmässä paikkaan viittaavana ilmaisuna. Lisäksi kyseessä oleva nimi on tällä hetkellä voitava yhdistää asianomaisessa kohderyhmässä kyseisen tyyppisiin tavaroihin tai palveluihin, tai on voitava kohtuudella olettaa, että tällaista nimeä voidaan pitää tässä kohderyhmässä tällaisten tavaroiden tai palvelujen maantieteellisen alkuperän osoittavana ilmauksena. Tätä tutkittaessa on erityisesti otettava huomioon tämän maantieteellisen nimen tunnettuusaste asianomaisessa kohderyhmässä sekä nimen ilmaiseman paikan ja kyseisten tavaroiden tai palvelujen ominaispiirteet (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Windsurfing Chiemsee, tuomion 37 kohta ja tuomiolauselman 1 kohta).

39 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tutkinnan on käsiteltävänä olevassa tapauksessa rajoituttava siihen, muodostuuko haettu merkki saksalaisen kohdeyleisön kannalta yksinomaan sellaisesta merkinnästä, jota voidaan elinkeinotoiminnassa käyttää osoittamaan tarkoitettujen palvelujen maantieteellistä alkuperää. Tältä osin on selvää, että Cloppenburg on Ala-Saksissa sijaitsevan noin 30 000 asukkaan kaupungin nimi.

40 Lisäksi kantaja ei ole kiistänyt sitä, että kohdeyleisö eli vähittäiskaupan palvelujen keskivertokuluttaja muodostuu saksalaisesta keskivertokuluttajasta.

41 Merkin Cloppenburg kuvailevuuden arvioinnin kannalta on todettava ensiksikin, että riidanalaisessa päätöksessä esitetyt perustelut, joilla pyritään osoittamaan, että saksalainen keskivertokuluttaja tuntee tämän merkin maantieteellisenä paikkana, eivät ole kaikilta osin vakuuttavia.

42 Ensiksikin, vaikka sana, jonka lopussa on "burg", tarkoittaa usein maantieteellistä paikkaa, tämä pääte ei voi sellaisenaan riittää osoittamaan, että kuluttaja tunnistaa sanassa Cloppenburg tiettyä kaupunkia koskevan ilmauksen. Tämä pääte nimittäin esiintyy myös sukunimissä ja mielikuvitusnimissä.

43 Toiseksi, valituslautakunnan väite, jonka mukaan kooltaan Cloppenburgiin verrattavissa olevat kaupungit ja alueet mainitaan säännöllisesti säätiedotteissa ja -ennusteissa koko Saksan alueella, ei ole vakuuttava. Koko Saksan alueella lähetettävissä sääennusteissa käytetään todellisuudessa kiintopisteinä yleensä suuria kaupunkeja kuten, Hampuri, Hannover, Düsseldorf, Köln, Berliini, Frankfurt am Main, Stuttgart tai München, sekä vuoria tai suuria jokia. Cloppenburgin kokoinen kaupunki esiintyy niissä vain poikkeuksellisesti.

44 Kolmanneksi, vaikka Cloppenburgin kaupunki voi olla merkitty moottoriteiden tai maanteiden kyltteihin ja vaikka se voidaan mainita liikennetiedotteissa, on kuitenkin niin, että nämä tiedot on tarkoitettu paikalliselle yleisölle. Suuntatiedot, jotka on merkitty moottoriteiden kyltteihin koko liittovaltion alueella, rajoittuvat yhtäältä suuriin kaupunkeihin, joiden sijainti on tunnettu, kuten edellisessä kohdassa mainittuihin kaupunkeihin. Cloppenburgin kaupunki mainitaan vain ympäröivällä alueella, ja kohteena on siten yleisö, joka haluaa mennä tälle alueelle tai tähän kaupunkiin. Toisaalta tämä sama toteamus soveltuu liikennetiedotteisiin, joita

seuraa tarkoin ainoastaan se yleisö, jolla on todellista mielenkiintoa kyseisen alueen liikennetilannetta kohtaan.

45 Valituslautakunta ei lopuksi ole tuonut esiin ainoatakaan nähtävyyttä tai mitään taloudellista toimintaa, jonka takia Cloppenburgin kaupunki olisi tunnettu kuluttajien keskuudessa koko Saksan alueella.

46 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi jättää ratkaisematta sen kysymyksen, tunteeko kohdeyleisö Cloppenburgin kaupungin maantieteellisenä paikkana. Kyseisen kaupungin vähäisen koon takia on joka tapauksessa syytä katsoa, että vaikka saksalainen kuluttaja tuntisi tämän kaupungin, tämän tuntemisen on katsottava olevan heikkoa tai enintään keskinkertaista.

47 Toiseksi on tuotava esiin, että valituslautakunta ei ole osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla, että asianomainen kohdeyleisö yhdistäisi toisiinsa Cloppenburgin kaupungin tai alueen ja toisaalta kyseisen tyyppiset palvelut tai että voitaisiin kohtuudella olettaa, että sanaa Cloppenburg voidaan pitää tämän yleisön keskuudessa kyseisen tyyppisten palvelujen maantieteellisen alkuperän osoittavana ilmauksena.

48 Riidanalaisessa päätöksessä esitetään ainoastaan, että asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan soveltamisen kannalta on riittävää, että kuluttaja voi luulla, että sanalla Cloppenburg tarkoitetaan paikkaa, jossa vähittäiskaupan palveluja suunnitellaan ja josta käsin niitä tarjotaan, ilman että kyseisessä päätöksessä muutoin ilmoitetaan, miltä osin tämä edellytys tässä tapauksessa täyttyy. Valituslautakunta on lähinnä vain katsonut, että saksalaisen yleisön kannalta sana Cloppenburg tarkoittaa kaupunkia Ala-Saksissa.

49 Vaikka kohdeyleisö tuntisikin Cloppenburgin kaupungin, tästä ei seuraa automaattisesti, että merkkiä voidaan elinkeinotoiminnassa käyttää osoittamaan maantieteellistä alkuperää. Sen tutkimiseksi, täyttyvätkö kyseessä olevan rekisteröinnin hylkäysperusteen soveltamisedellytykset, on otettava huomioon kaikki merkitykselliset seikat, kuten kyseessä olevien tavaroiden tai palvelujen luonne, kyseisen maantieteellisen paikan maineen laajuus erityisesti kyseessä olevalla talouden alalla ja kyseisen paikan tunnettuusaste kohdeyleisön keskuudessa, asianomaisella toimialalla noudatetut tavat ja se, miltä osin kyseessä olevien tavaroiden tai palvelujen maantieteellinen alkuperä voi olla kohderyhmälle merkityksellinen asianomaisten tavaroiden tai palvelujen laadun tai muiden ominaisuuksien arvioimiseksi.

50 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa kohdeyleisö tuntee Cloppenburgin kaupungin heikosti tai enintään keskinkertaisesti. Kyse on yhtäältä pienestä kaupungista. Toisaalta valituslautakunta ei ole tuonut esiin minkään tyyppisiä tavaroita tai palveluja, joiden osalta kyseinen kaupunki olisi laajalti tunnettu tavaroiden tuotantopaikkana tai palvelujen tarjoamispaikkana. Lisäksi valituslautakunta ei ole osoittanut, että elinkeinotoiminnassa olisi tavallista ilmoittaa vähittäiskaupan palvelujen maantieteellinen alkuperä. Lisäksi tällaisten palvelujen maantieteellistä alkuperää ei yleensä pidetä merkityksellisenä arvioitaessa niiden laatua tai ominaisuuksia.

51 Asianomainen yleisö ei näin ollen tällä hetkellä yhdistä Cloppenburgin kaupunkia kyseessä olevan tyyppisiin palveluihin, eikä liioin voida kohtuudella olettaa, että kyseistä merkintää voidaan vastaisuudessa pitää näiden palvelujen maantieteellisen alkuperän osoittavana ilmauksena.

52 Tästä seuraa, että valituslautakunta on tehnyt oikeudellisen virheen asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan soveltamisessa. Tämän säännöksen

virheellisen soveltamiseen perustuva kanneperuste on näin ollen hyväksyttävä ilman että on tarpeen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lausuu kantajan esittämistä muista argumenteista tai mahdollisesta perustelujen puuttumisesta.

Oikeudenkäyntikulut

53 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska SMHV on hävinnyt asian riidanalaisen päätöksen tultua kumotuksi, se on velvoitettava korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut viimeksi mainitun vaatimusten mukaisesti, edellä 26 kohdassa esitetystä SMHV:n vaatimusten uudelleenmuotoilusta huolimatta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit) neljännen valituslautakunnan 27.8.2003 tekemä päätös (asia R 105/2002-4) kumotaan.

2) **Sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Julistettiin Luxemburgissa 25 päivänä lokakuuta 2005.

E. Coulon J. Pirrung

kirjaaja jaoston puheenjohtaja